

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРАВОСУДДЯ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан юридичного факультету

Г.О. Коломоєць
(ініціали та прізвище)

«05» вересня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФОПД 3.23 «КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалаврів

напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»

2017-2018 навчальний рік

Робоча програма «Кримінальне право зарубіжних країн» для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»
«28» серпня 2017 року – 9 с.

Розробник: Шалдирван П.В., к.ю.н., доцент кафедри кримінального права та правосуддя
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права та правосуддя
Протокол від «29» серпня 2017 року № 1
В.о. завідувача кафедри

(підпис)

(Ю.В. Пирожкова)

(ініціали та прізвище)

«29» серпня 2017 року

Схвалено науково-методичною радою юридичного факультету

Протокол від «5» вересня 2017 року № 1

Голова

(підпис)

(І.В. Єна)

(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 2	Галузь знань 0304 – Право	нормативна	
Розділів – 2	Напрямок підготовки 6.030401 «Правознавство»	Цикл дисциплін загальнопрофесійної підготовки	
Загальна кількість годин – 72		Рік підготовки:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,5 самостійної роботи студента – 1	Рівень вищої освіти: бакалаврський	4-й	5-й
		Лекції	
		12 год.	4 год.
		Практичні заняття	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	48 год.
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: є в доступній для сприйняття і засвоєння формі ознайомити студентів з найважливішими кримінально-правовими інститутами, дати загальне уявлення про Кримінальні кодекси зарубіжних країн, ознайомити студентів зі змістом основних розділів частин Кримінальних кодексів зарубіжних країн, вказати основні шляхи та засоби захисту прав і свобод, а також підвищити рівень їх правових знань, правосвідомості та правової культури.

Завдання навчальної дисципліни: систематизоване засвоєння та закріплення теоретичних знань з кримінального права зарубіжних країн, проаналізувати основні етапи розвитку та становлення кримінального права в зарубіжних країнах, розкрити зміст концептуальних засад теорії та методології кваліфікації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- методологію та методику кримінального права;
- основні функції (завдання) кримінального права;
- зв'язки з іншими галузями права та юридичними навчальними дисциплінами: теорією держави і права, конституційним, кримінально-процесуальним, кримінально-виконавчим правом, криміналістикою та іншими;
- загальні правила конкуренції кримінально-правових норм;
- алгоритми кваліфікації одиничного, складного злочину та їх множини.

вміти:

- правильно орієнтуватися в чинному кримінальному законодавстві;
- застосовувати норми кримінального права при кваліфікації злочинів;
- аналізувати проблемні питання і висловлювати по них свої думки;
- застосовувати теоретичні знання та кримінальний закон до конкретних фактів та ситуацій.

3. Програма навчальної дисципліни**Розділ I. Теоретичні і методологічні основи кримінального права зарубіжних країн****Тема 1.** Джерела кримінального права зарубіжних країн**Тема 2.** Поняття злочинного діяння. Вина й осудність.**Тема 3.** Стадії вчинення злочину**Розділ II. Поняття правової системи****Тема 1.** Обставини, що виключають злочинність діяння**Тема 2.** Поняття та види покарань. Окремі види покарань у кримінальному праві сучасних зарубіжних країн**Тема 3.** Заходи безпеки у кримінальному праві сучасних зарубіжних країн.**4. Структура навчальної дисципліни**

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр	с.р.		л	пр	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Теоретичні і методологічні основи кримінального права зарубіжних країн								
Тема 1. Джерела кримінального права зарубіжних країн	8	2	1	5	9	1	-	8
Тема 2. Поняття злочинного діяння. Вина й осудність.	8	2	1	5	10	1	1	8
Тема 3. Стадії вчинення злочину	14	2	2	10	8	-	-	8
Разом за розділом 1	30	6	4	20	27	2	1	24
Розділ 2. Поняття правової системи								
Тема 4. Обставини, що виключають злочинність діяння	14	2	2	10	9	1	-	8
Тема 5. Поняття та види покарань. Окремі види покарань у кримінальному праві зарубіжних країн	14	2	2	10	10	1	1	8
Тема 6. Заходи безпеки у	14	2	2	10	8	-	-	8

кримінальному праві сучасних зарубіжних країн.								
Разом за розділом 2	42	6	6	30	27	2	1	24
Усього годин	72	12	10	50	54	4	2	48

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне від.	заочне від.
1	Джерела кримінального права зарубіжних країн	2	1
2	Поняття злочинного діяння. Вина й осудність.	2	1
3	Стадії вчинення злочину	2	-
4	Обставини, що виключають злочинність діяння	2	1
5	Поняття та види покарань. Окремі види покарань у кримінальному праві сучасних зарубіжних країн	2	1
6	Заходи безпеки у кримінальному праві зарубіжних країн.	2	-
	Разом	12	4

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне від.	заочне від.
1	Джерела кримінального права зарубіжних країн	1	-
2	Поняття злочинного діяння. Вина й осудність.	1	1
3	Стадії вчинення злочину	2	-
4	Обставини, що виключають злочинність діяння	2	-
5	Поняття та види покарань. Окремі види покарань у кримінальному праві сучасних зарубіжних країн	2	1
6	Заходи безпеки у кримінальному праві зарубіжних країн.	2	-
	Разом	10	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне від.	заочне від.
1	Джерела кримінального права зарубіжних країн	5	8
2	Поняття злочинного діяння. Вина й осудність.	5	8
3	Стадії вчинення злочину	10	8
4	Обставини, що виключають злочинність діяння	10	8
5	Поняття та види покарань. Окремі види покарань у кримінальному праві сучасних зарубіжних країн	10	8
6	Заходи безпеки у кримінальному праві зарубіжних країн.	10	8
	Разом	50	48

Індивідуальне завдання

№ з/п	Назва теми	Вид індивідуального завдання
1	Джерела кримінального права зарубіжних країн	тести, схеми, бібліографія, реферат

2	Поняття злочинного діяння. Вина й осудність.	тести, схеми, бібліографія, реферат
3	Стадії вчинення злочину	тести, схеми, бібліографія
4	Обставини, що виключають злочинність діяння	тести, схеми, задачі, бібліографія
5	Поняття та види покарань. Окремі види покарань у кримінальному праві сучасних зарубіжних країн	тести, схеми, бібліографія, реферат
6	Заходи безпеки у кримінальному праві зарубіжних країн.	тести, схеми, задачі, бібліографія

8. Види контролю і система накопичення балів Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Об'єктом рейтингового оцінювання знань студентів є програмний матеріал дисципліни, засвоєння якого перевіряється під час контролю.

Критерії комплексного оцінювання доводяться до студентів на початку викладання навчальної дисципліни.

Підсумкове оцінювання рівня знань студентів здійснюється на основі результатів поточного контролю (ПК) та підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ) за **100-бальною шкалою**.

Завдання **ПК** оцінюються в діапазоні від **0 до 60 балів**.

ПКЗ оцінюються в діапазоні від **0 до 40 балів**. ПКЗ проводиться у формі заліку з ключових питань, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати знання з даного предмета з сучасними соціальними і правовими проблемами оцінюються в діапазоні від **0 до 20 балів**. До залікового білета включаються, як правило, 3 питання. До ПКЗ входить індивідуальне завдання студентів, що оцінюється в діапазоні від **0 до 20 балів**.

	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1.	Підготовка завдання самостійної творчої роботи	2	8	16
2.	Контрольне тестування	4	5	20

3.	Виступи, обговорення та дискусії на семінарських заняттях	8	3	24
4.	Індивідуальне завдання	1	20	20
5.	Залік	1	20	20
Усього		16		100

Критерії поточного контролю (ПК) (від 0 до 60 балів)

Бальна система застосовується для стимулювання активності студентів. Ця система балів вводиться з метою заохочування студентів до планомірної, систематичної роботи по вивченню теоретичного матеріалу, передбаченого даною дисципліною.

Критерії оцінювання на практичних заняттях:

3 бали виставляються студенту тоді, коли всі завдання виконані правильно, у відповідності до вимог;

2 бали виставляються студенту тоді, коли він виявляє розуміння основних понять, положень і фактів, проте завдання виконані не в повному обсязі або містять помилки;

1 бали виставляється студенту тоді, коли домашня підготовка та завдання виконані частково.

Критерії оцінювання контрольного тестування

Студент виконує **4 контрольні заходи**, які оцінюється – **максимум по 5 балів.**

Контроль складається з тестових завдань:

1. 100 – 90% правильних відповідей – **5 балів.**

2. 80 – 70% правильних відповідей – **4 бали.**

3. 60 – 50% правильних відповідей – **3 бали.**

4. 40 – 30% правильних відповідей – **2 бали.**

5. 20% правильних відповідей – **1 бал.**

Критерії оцінювання виконання і захисту студентом самостійної роботи (8 балів).

1. Цілісність, систематичність, логічна послідовність викладу матеріалу – **2 бали.**

2. Повнота розкриття питання – **1 бал.**

3. Уміння формулювати власне ставлення до проблеми, робити аргументовані висновки – **1 бал.**

4. Правильність оформлення роботи – **1 бал.**

5. Захист виконаного індивідуального завдання – **3 бали:**

3 бали – відповідь бездоганна за змістом, студент вільно володіє матеріалом, чітко і повно відповідає на запитання викладача;

2 бали – відповідь розкрита, студент вільно володіє матеріалом, але містить деякі неточності та помилки;

1 бал – студент у загальній формі орієнтується в матеріалі, відповідь неповна, поверхова.

Критерії підсумкового контролю знань студентів (ПКЗ)

(від 0 до 40 балів)

Критерії оцінювання виконання і захисту студентом індивідуального завдання (20 балів)

1. Цілісність, систематичність, логічна послідовність викладу матеріалу – **максимально 4 бали.**

1. Повнота розкриття питання – **максимально 4 бали.**

2. Уміння формулювати власне ставлення до проблеми, робити аргументовані висновки – **максимально 3 бали.**

3. Опрацювання сучасних наукових інформаційних джерел – **1 бал.**

4. Правильність оформлення роботи – **максимально 2 бали.**

5. Захист виконаного індивідуального завдання – **максимально 4 бали:**

4 бали – відповідь бездоганна за змістом, студент вільно володіє матеріалом, чітко і повно відповідає на запитання викладача;

3 бали – відповідь розкрита, студент вільно володіє матеріалом, але містить деякі неточності та помилки;

2 бали – відповідь повна, студент допускає помилки в основних питаннях;

1 бал – студент у загальній формі орієнтується в матеріалі, відповідь неповна, поверхова.

6. Виконання роботи на електронному носії **максимально 3 бали:**

3 бали – презентація роботи;

2 бали – електронний варіант тексту з рисунками та таблицями;

1 бал – рукописний варіант роботи.

Критерії оцінювання підсумкового контролю – заліку (20 балів).

Залік може проводитись для покращання оцінки, отриманої за результатами поточного рейтингового контролю.

Заліковий білет складається з трьох теоретичних питань.

Максимальний результат виконання залікового завдання оцінюється в 20 балів:

20 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на додаткову літературу. Кожне питання оцінюється в 7 балів.

19 – 15 балів передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабка знання додаткової літератури.

14 – 10 балів передбачає наявність знань лише основної літератури, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

9 – 5 балів передбачає неповні знання студента основної літератури; студент лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недосить правильні формулювання, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів.

4 – 1 балів ставиться, коли студент не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

0 балів ставиться, коли студент не розкрив поставлені питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Давид Р. Основные правовые системы современности / Р. Давид, К. Жоффре-Спинози ; пер. с фр. В.А. Туманова. – М., 2013. – 400 с.
2. Ежов А.Н. Наказание в уголовном праве стран Евросоюза (Англии, Франции, Германии). Учебное пособие / А.Н. Ежов, Н.А. Селяков - М.: Юпитер, 2011. - 96 с.
3. Есаков Г.А. Англо-американское уголовное право: эволюция и современное состояние общей части: монографія / Есаков Г.А. – М., 2007. – 736 с.
4. Есаков Г.А. Основы сравнительного уголовного права / Есаков Г.А. –М., 2007. – 152 с.
5. Крылова Н.Е. Уголовное право зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии) / Н.Е. Крылова, А.В. Серебренникова. - М.: Издательство "Зерцало", 2002.- 208с.
6. Марченко М.Н. Курс сравнительного правоведения / Марченко М.Н. – М., 2012. – 1068 с.

7. Преступление и наказание в Англии, США, Франции, ФРГ, Японии. Общая часть. - М.; Юрид. лит., 1991. - 288 с.
8. Саидов А.Х. Сравнительное правоведение (Основные правовые системы современности) / Саидов А.Х. - М., 2000. - 448 с.
9. Уголовное законодательство зарубежных стран (Англии, США, Франции, Германии, Японии): Сборник законодательных материалов / Под ред. И.Д. Козочкина. - М., 2001. - 352 с.
10. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть (Англия, США, Франция, ФРГ, Япония, Италия). - М., 2003. - С. 3 - 362.
11. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: Учебное пособие / Под ред. и с предисл. И.Д. Козочкина. - М., 2003. - 576 с.
12. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: Учебное пособие / Под ред. и с предисл. И.Д. Козочкина. - М., 2004. - 528 с.
13. Уголовное право зарубежных стран: Учебное пособие / Г.А. Есаков, Н.Е. Крылова, А.В. Серебrenникова. - М.: Проспект, 2009. - 336с.
14. Хохлова І.В. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях) : Навчальний посібник / І.В. Хохлова, О.П. Шем'яков. - К.: Центр навчальної літератури, 2006. - 256с.

Додаткова:

1. Васюков В.В. Виды соучастников в уголовном праве зарубежных стран / В.В. Васюков // Уголовное право: стратегия развития в XXI веке. Материалы 4-й Международной научно-практической конференции, 25-26 января 2007 г.. - М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2007. - С. 547-550
2. Вишнякова Н.Д. Понятие "хищение" в российском уголовном праве и уголовном праве зарубежных стран / Н.Д. Вишнякова // Российский следователь. - М.: Юрист, 2008, № 16. - С. 20-22
3. Давыдова Е.В. Виды примирения с потерпевшим в уголовном праве зарубежных стран / Е.В. Давыдова // Российское законодательство: история и современность. Материалы научно-практической конференции (Ставрополь, 7 сентября 2001 г.). - Ставрополь: Изд-во СГУ, 2001. - С. 26-28
4. Девятко А.Ю. Исполнение приказа в уголовном праве зарубежных стран как обстоятельство, исключающее уголовную ответственность и наказание / А.Ю. Девятко // Закон и армия. Военно-правовая газета. - М.: Юрист, 2003, № 11. - С. 28-31
5. Елизарова И.А. Международно-правовые иммунитеты в уголовном праве зарубежных стран / И.А. Елизарова // Труды юридического факультета Ставропольского государственного университета. - Ставрополь: Изд-во СГУ, 2003, Вып. 3. - С. 156-157
6. Жилиев С.В. Кумулятивные санкции в уголовном праве России и зарубежных стран. Дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Жилиев С.В. - Йошкар-Ола, 2000. - 211 с.
7. Иванова А.Г. Ответственность несовершеннолетних правонарушителей в уголовном праве зарубежных стран конца XX - начала XXI века: сравнительная характеристика / А.Г. Иванова // Проблемы совершенствования законодательства на современном этапе. Сборник материалов Всероссийской конференции курсантов, слушателей и студентов. 23 апреля 2009 г.. - Белгород: БелЮИ МВД России, 2009. - С. 204-208
8. Карпов В.С. Компьютерные преступления, посягающие на неприкосновенность частной жизни, права и законные интересы граждан, по уголовному законодательству зарубежных стран / В.С. Карпов // Доступ граждан к законодательству Российской Федерации. Защита прав граждан и неприкосновенность частной жизни. Материалы международного "круглого стола", Иркутск, 24 - 26 сентября 2001 г.. - Иркутск: Изд-во ИГЭА, 2003. - С. 217-222

9. Клепицкий И.А. Уголовно-правовая охрана конкуренции в праве Франции, ФРГ и Соединенного Королевства / И.А. Клепицкий // Законодательство. - М., 2005, № 9. - С. 67-77
10. Когут О. Определение преступления в уголовном праве зарубежных стран / О. Когут // Роль права в формировании гражданского общества в Российской Федерации. Материалы VII-й межвузовской научной конференции студентов юридических вузов и юридических факультетов образовательных учреждений высшего профессионального образования Сибири и Дальнего Востока (8 мая 2008 г.). - Омск: Изд-во Омск. юрид. ин-т, 2008. - С. 59-61
11. Кольцов Е.Г. Возраст уголовной ответственности в уголовном праве зарубежных стран / Е.Г. Кольцов // Актуальные проблемы уголовного права, криминологии, законодательства и правоохранительной деятельности: материалы научно-практического семинара памяти профессора, д.ю.н., заслуженного деятеля науки РФ А.С. Михлина. 20 октября 2008 г.. - М.: Дело, 2009. - С. 107-124
12. Кольцов Е.Г. Субъекты преступления в уголовном праве Российской Федерации и зарубежных стран (сравнительно-правовой анализ). Автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Кольцов Е.Г. - М., 2009. - 24 с.
13. Крутиков Р.Н. Ответственность за преступления, совершаемые при банкротстве, по уголовному праву зарубежных стран / Р.Н. Крутиков // Международное публичное и частное право. - М.: Юрист, 2004, № 3. - С. 59-63
14. Латыпова Э.Ю. Ответственность за преступления, совершаемые с двумя формами вины, по уголовному праву России и зарубежных стран. Автореф. дис. ... канд. юрид. наук / Латыпова Э.Ю. - Самара, 2009. - 19 с.
15. Макаров С.Н. Уголовная ответственность за рабство и работорговлю в современном уголовном праве зарубежных стран / С.Н. Макаров // Вестник Московского университета МВД России. - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003, № 1. - С. 110-112
16. Мачковский Л.Г. Охрана права на тайну сообщений в уголовном законодательстве России и зарубежных странах / Л.Г. Мачковский // Журнал российского права. - М.: Норма, 2003, № 4. - С. 85-92
17. Мозгова В.А. Виконання покарання у вигляді громадських робіт за кордоном (Великобританія, Фінляндія та Естонія) / В.А. Мозгова // Держава і право: Збірник наукових праць : Юридичні і політичні науки.-К., 2010.-№ 48.- С. 483-488.
18. Оганесян Л.Р. Возраст уголовной ответственности в уголовном праве зарубежных стран (США, Англия, Франция, Австрия, Швейцария, Испания, ФРГ, Япония) / Оганесян Л.Р. // Вектор науки Тольяттинского Государственного Университета. Специальный выпуск "Правоведение". - Тольятти: Изд-во ТГУ, 2009, № 2 (5). - С. 113-115
19. Патеева Г.Х. Формализация назначения наказания в уголовном праве зарубежных стран / Г.Х. Патеева // Российская юстиция. - М.: Юрист, 2009, № 5. - С. 29-33
20. Правовые системы стран мира. Энциклопедический справочник / Отв. ред. Сухарев А.Я. - 2-е изд., изм. и доп. - М., 2001. - 840 с.

Інформаційні ресурси

1. www.nbuv.gov.ua
2. www.rsl.ru
3. www.liga.net
4. www.rada.gov.ua
5. www.yurist-online.com
6. www.kriminalist.ru
7. www.expert.aanet.ru
8. www.sudmed.ru